

OIVALLUS

2

8. Minuuden ja minäkäsityksen kehittyminen

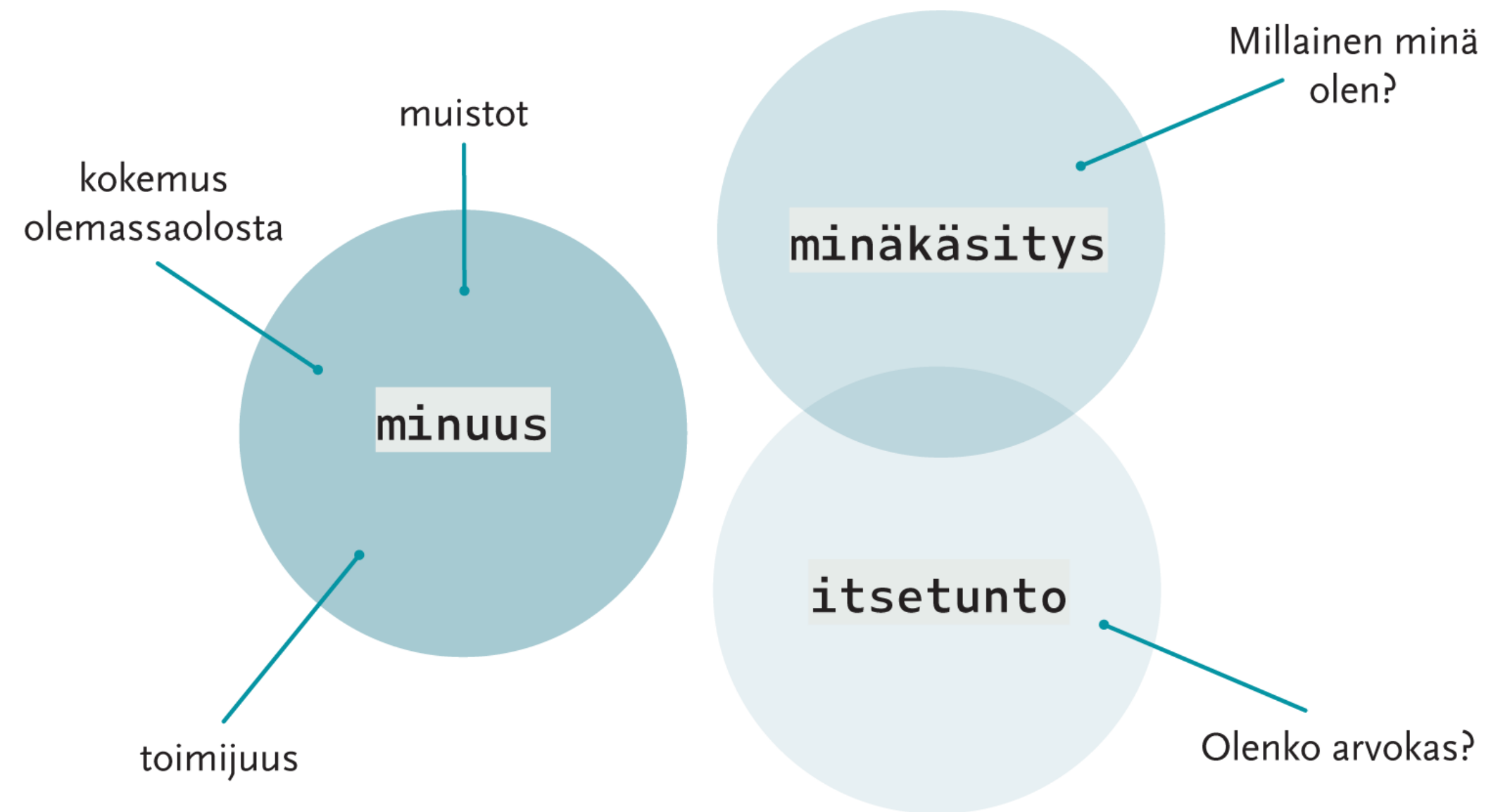

Oivallustehtävä

Katsokaa oheinen [video](#).

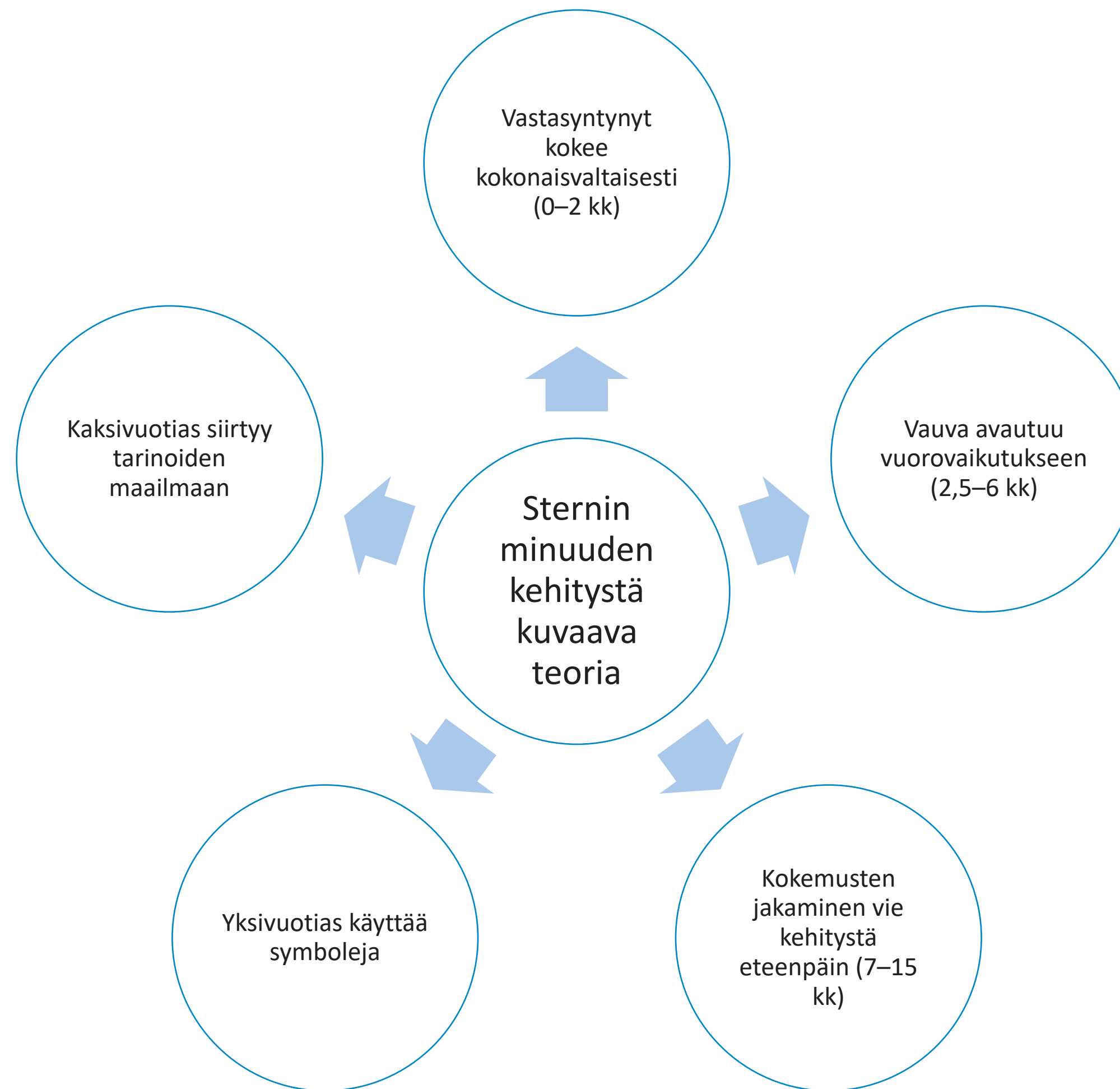
- Minkälaista vuorovaikutusta videolla oli lapsen ja vanhemman välillä?
- Miksi vuorovaikutus on tärkeää kielen kehityksen kannalta? Entä lapsen minäkäsityksen kehityksen kannalta?
- Mitä muita asioita lapsi oppii vuorovaikutuksessa?

Minuus, minäkäsitys ja itsetunto

Minuuden muodostuminen ja itseä koskevien uskomusten, eli **minäkäsityksen**, kehittyminen luovat pohjan **identiteetin** rakentumiselle nuoruudessa.

Minuuden kehitys

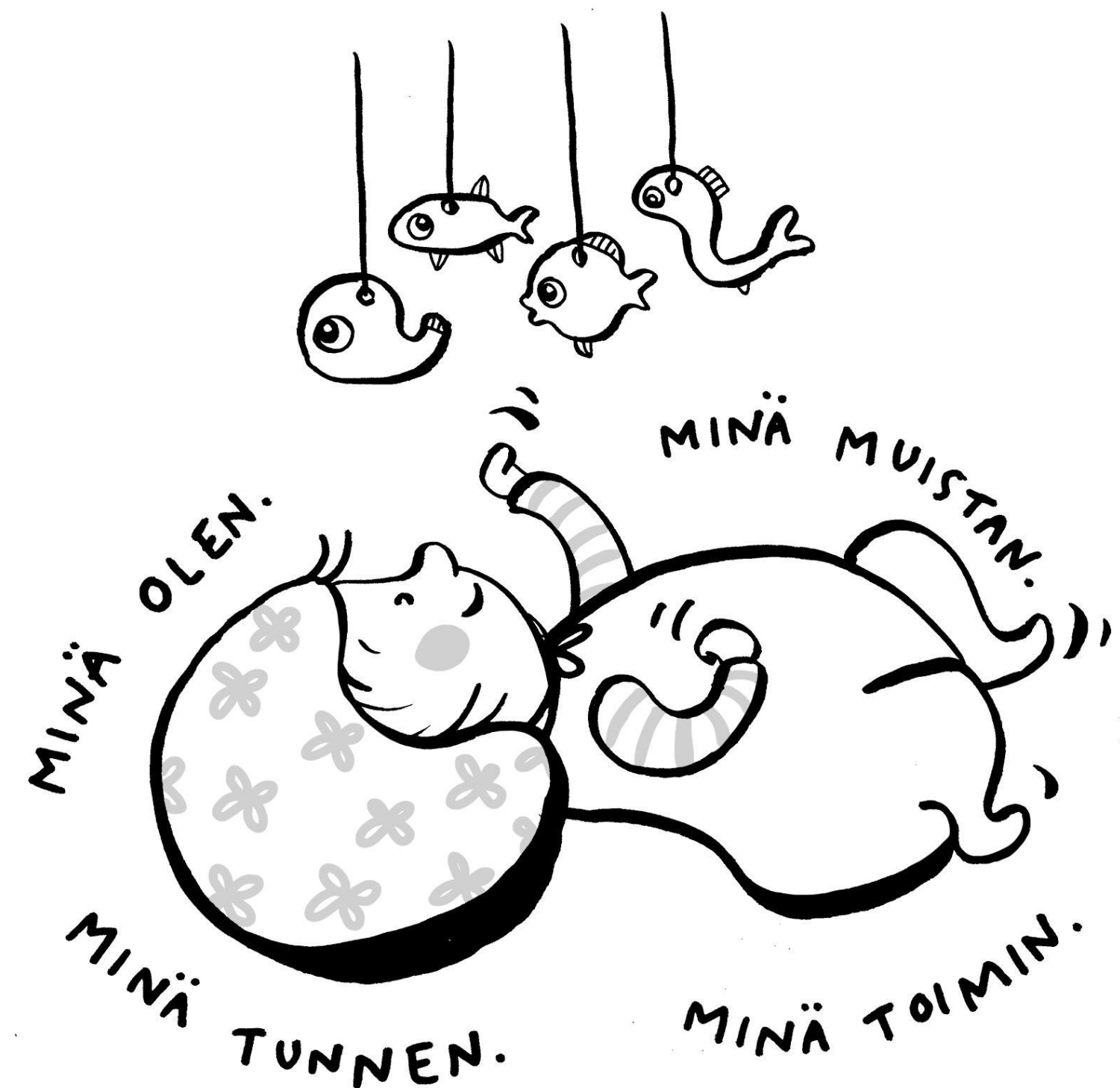
Vastasyntynyt kokee kokonaisvaltaisesti (0–2 kk)

- Todellisuus koetaan kokonaisvaltaisesti.
- Aistitoiminnot eivät ole vielä eriytyneet.
- Minuus on vasta nupullaan.

Vauva avautuu vuorovaikutukseen (2,5–6 kk)

- sosiaalinen hymy
- protokeskustelu
- Vauva käsittää, että omalla toiminnallaan voi vaikuttaa ympäristöön. Näiden kokemusten pohjalta muodostuu ydinminuus.

Kokemusten jakaminen vie kehitystä eteenpäin (7–15 kk)

- Vauva osaa ilmaista omia kokemuksiaan paremmin (ilmeet, ääntelyt, liikkeet).
- Vauvan subjektiivinen minuus muodostuu 7–9 kuukauden iässä.
- Kokemusten jakaminen tulee mahdolliseksi.

Kokemusten jakaminen vie kehitystä eteenpäin (7–15 kk)

- **tunteiden yhteensoinnuttaminen**
 - Tunteitaan yhteensoinnuttava vanhempi aistii lapsen tunnetilan ja vastaa siihen sopeuttaen oman reaktionsa sen mukaan.
- **sosiaalinen mallintaminen**
 - Vauva havainnoi aikuisten käyttäytymistä eri tilanteissa .
- **Vierastaminen** eli uusiin ihmisiin varauksellisesti suhtautuminen on tavallista tässä iässä.

Yksivuotias käyttää symboleja (1–2 v.)

- Symbolinen leikki on tyypillistä.
- **Siirtymäobjektin** avulla hallitaan esimerkiksi ikävää, kun lapsi on erossa vanhemmasta.
- Lapsi tunnistaa oman peilikuvansa ja käyttää omaa nimeään puhuessa itsestään.
- **Kielellinen minuus** kehittyy.

Kaksivuotias siirtyy tarinoiden maailmaan (2–3 v.)

- Lapsi oppii puhumaan pidempiä lauseita ja hänen muistinsa kehittyy.
- Lapsi alkaa käydä sisäistä vuoropuhelua itsensä kanssa ja kertoo enemmän tai vähemmän jäsentyneitä tarinoita elämästään; kehittyy **narratiivinen minuus**.
- Tälle ikävaiheelle on tyypillistä kokea voimakkaita ja hallitsemattomiakin tunteita.

Tee käsitekartta

- Tehkää pienessä ryhmässä käsitekartta Sternin teoriasta. Esimerkiksi Popplet-sovelluksella voi tehdä käsitekarttoja, joihin on helppo liittää kuvia ja videoita.
- Etsikää jokaisesta teorian vaiheesta sopiva lyhyt video YouTubesta. Liittäkää se käsitekarttaanne.
- Esitelkää käsitekartta videoineen toiselle ryhmälle.
- Tehtävän voi tehdä myös yksilötyönä, jolloin se esitellään parille.

Minäkäsitys ja itsetunto muodostuvat vuorovaikutuksessa

- Lapsi peilaa omia ominaisuuksiaan häntä ympäröivien ihmisten reaktioihin. Joskus puhutaankin **peilisuhteista**. Peilisuhteet vaikuttavat minäkäsitykseen.
- Nuoruudessa vertaissuhteet ovat tärkeitä peilejä minäkäsityksen muodostumisessa.
- Sosiaaliset suhteet vaikuttavat minäkäsitykseen myös samastumisen kautta.
- Sosiaalistumisen kautta yksilö kasvaa oman kulttuurinsa jäseneksi.

Minäkäsitys ja itsetunto muodostuvat vuorovaikutuksessa

Palauta mieleen

- Mitä tarkoittaa, jos väitetään, ettei vauvalla ole syntyessään oikeastaan vielä ”minuutta”?
- Miten vauvan minuus muodostuu?
- Millaisia ulottuvuuksia kieli ja tarinat tuovat leikki-ikäisen minuuteen?
- Selitä, mitä tarkoitetaan sillä, että minäkäsitys kehittyy peilisuhteissa.
- Millaisia muutoksia lapsen minäkäsityksessä tapahtuu ennen nuoruusikää?